

Marek Laskowski

Znaczenie Internetu w nauczaniu języka niemieckiego na przykładzie platformy wsipnet.pl

---

Lingwistyka Stosowana / Applied Linguistics / Angewandte Linguistik nr 10, 61-75

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Marek LASKOWSKI
Uniwersytet Zielonogórski

Znaczenie Internetu w nauczaniu języka niemieckiego na przykładzie platformy wsipnet.pl

Abstract:

The Importance of the Internet in Teaching German on the Example of the wsipnet.pl Platform

The purpose of my paper is to draw attention to the importance of the Internet in teaching foreign languages with particular emphasis on teaching German language using the wsipnet.pl web platform. The use of new technologies, in schools including the Internet, has become a reality and hope for faster and more effective teaching and learning. To be successful, however, it is required from both learners and educators to use these network resources in a didactically appropriate manner. Therefore, this method has found not only many supporters, but also opponents. Computers, with their abundance of possibilities, can not only display the didactic material to be learnt and support it with flashy illustrations, but also check if it is being acquired and understood effectively, specify a learning path and store important information for a learner. It is a form of self-learning, which is definitely going to be expanded and enriched dynamically. It should be clearly noted, however, that computers and the Internet are not intended to replace existing forms of learning, but to enrich and contribute to their growth and effectiveness.

Wstęp

Celem tego artykułu jest *in praxi* zwrócenie uwagi na znaczenie Internetu w nauczaniu języków obcych ze szczególnym uwzględnieniem języka niemieckiego z wykorzystaniem platformy internetowej wsipnet.pl.

D. Rösler i E. Tschirmer (2002) podkreślają w swoim artykule „Neue Medien und Deutsch als Fremdsprache. Viele Fragen und ein Aufruf zur Diskussion”, że trudno wyobrazić sobie współczesną dyskusję na temat znaczenia języków obcych bez nowych mediów. Zarówno praktycy, jak i teoretycy zajmujący się tą tematyką zgodzą się z pewnością z tym stwierdzeniem. Już na Międzynarodowej Konferencji Nauczycieli Języka Niemieckiego w Lucernie w 2001 r. sekcja multimediów była jedną z największych z ponad stu referentami. 45% abstraktów zgłoszonych referatów do czasopisma „Language Teaching” z tego samego roku dotyczyło właśnie tematyki nowych mediów.

Można zadać sobie pytanie: o czym to świadczy i w jakim kierunku rozwija się dydaktyka języków obcych? Odpowiedzi udziela nam rzeczywistość szkolna, którą wspiera praktyczna dydaktyka i lingwistyka stosowana. W obecnej, szybko zmieniającej się rzeczywistości społeczno-politycznej, zaistniała jeszcze bardziej nagląca potrzeba przystosowania się do zwiększających się wymogów edukacyjnych zarówno ze

strony uczniów, jak i nauczycieli. Współczesny świat i rozwój techniczny stawiają przed nauczycielami i ich uczniami nowe wymagania związane z procesem dydaktyczno-wychowawczym. Współczesny nauczyciel musi *in promptu*, łatwo i przyjemnie przekazać wiedzę, co jeszcze jest wykonalne, trudniej jednak uczniom tę w różny sposób przekazaną wiedzę przyswoić i aktywować w rzeczywistych interakcjach interpersonalnych.

1. Znaczenie Internetu w nauczaniu języków obcych

Od kilkunastu lat zauważamy intensywne praktyczne zastosowanie nowych technologii w szkołach, co związane jest z nadzieją na bardziej efektywny proces nauczania i uczenia się. Warunkiem sukcesu w tym względzie jest jednak rozsądna dydaktycznie i właściwa praktyczna inkluzja zasobów sieci internetowej przez uczących się i ich nauczycieli. Internet traktowany jest często jak miejsce, w którym każdy może stworzyć własną stronę WWW i opublikować na niej dowolne treści. Z tego względu należy nauczyć się odpowiednio korzystać z tych zasobów. Ten status quo wymaga kształtowania umiejętności wyboru oraz krytycznej oceny dostępnych informacji, co staje się wyzwaniem dla edukacji, a w tym także i dla nauczycieli języków obcych, którzy muszą wskazywać na niektóre ujemne strony technologicznego sposobu podejścia do dydaktyki. Z drugiej strony jednak zastosowanie technologii komputerowej na lekcjach języków obcych to nie tylko sprawa wizji i doświadczeń nauczyciela, lecz także wymóg spowodowany zmianami cywilizacyjnymi oraz obowiązującymi aktami prawnymi. *Podstawa programowa*¹ wyraźnie sugeruje, że „nauczyciele tworzą uczniom warunki do nabywania następujących umiejętności: poszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz efektywnego posługiwania się technologią informacyjną”. Już przed szkołą podstawową stoi ważne zadanie, mianowicie przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Nauczyciele powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych na zajęciach z różnych przedmiotów, co znajdzie swoje odzwierciedlenie podczas egzaminu dojrzałości. Zmiany na egzaminie maturalnym są wynikiem reformy programowej, która trwa od 2009 roku. W 2015 roku do matury przystąpi pierwszy rocznik licealistów uczących się zgodnie z nową podstawą programową. Rok później nowy egzamin maturalny będą zdawać absolwenci techników.

Zgodnie z tymi zmianami zaleca się prowadzenie zajęć z języka obcego nowożytnego w odpowiednio wyposażonej sali, z wykorzystaniem łącza internetowego, słowników, pomocy wizualnych, odtwarzaczy płyt CD itd. W oddziałach dwujęzycznych priorytetem powinno być rozbudzenie w uczniach zainteresowania dorobkiem kulturowym i cywilizacyjnym danego obszaru językowego w kontekście dorobku kraju ojczystego oraz rozwijanie postaw ciekawości i tolerancji wobec innych kultur. Oczekuje się, że uczeń opanuje pewien zasób wiedzy na temat danego obszaru językowego z zakresu takich dziedzin, jak: literatura, sztuka, historia, geografia, polityka. Warunkiem osiągnięcia wymagań określonych w podstawie programowej jest zapewnienie uczniom kontaktu z autentycznym językiem poprzez stały dostęp do oryginalnych ma-

---

¹ Zob. *Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej* z dnia 30 kwietnia 2007

teriałów glottodydaktycznych, regularny kontakt z rodzimymi użytkownikami języka oraz uczestnictwo w projektach i programach współpracy i wymiany międzynarodowej. Te działania powinny ułatwić uczącym się opanowanie mechanizmów przełamania barier językowych i stworzenie bazy do komunikatywnych zachowań językowych w naturalnych językowych interakcjach interpersonalnych.

Zastosowanie multimedialnych zestawów komputerowych oraz odpowiednio dobranych programów wspiera skutecznie proces glottodydaktyczny, ponieważ uaktywnia aspekty interdyscyplinarne wzbudzając zainteresowanie poruszaną problematyką. W dziedzinie nauczania języków obcych przejawia się to, między innymi, w programie wprowadzania autonomii, czyli pełnej odpowiedzialności za własne uczenie się, stosowanie Internetu i jego narzędzi do usprawniania procesu dydaktycznego, co praktycznie uwidacznia się np. w formie oceniania kształtującego (por. K. Ahmad/ G. Corbett/ M. Rogers/ R. Sussex 1985, J. Bigaj 2005, Fortescue, J. 1987, E. Gajek 2002, C. Jones 1986, M.J. Kenning/ I.M. Kenning 1983, M. Swan/ C. Walter 1990).

1.1 Kilka faktów z historii Internetu

Internet – to ogólnie mówiąc – nazwa sieci komputerowej (A. Markowski 2002: 293). Jest to notabene sieć komputerowa, czyli wiele połączonych ze sobą komputerów, zwanych również hostami, natomiast WWW to usługa internetowa, które oferują nam wiele usług np. WWW, czat, poczta elektroniczna oraz P2P.

Historia Internetu jest krótka, ale jej rozwój jest bardzo dynamiczny. Pamiętamy, że jeszcze niedawno Internet był dostępny tylko wąskiej grupie specjalistów. W 1981 roku do Internetu podłączonych było zaledwie 213 komputerów. Obecnie do Sieci ma dostęp kilkaset milionów ludzi na całym świecie. Internet powstał w latach 60. na potrzeby armii USA. Chodziło o stworzenie niezawodnego systemu łączności na wypadek konfliktu nuklearnego. Sieć przekroczyła granice USA, łącząc się z powstającymi węzłami w Wielkiej Brytanii oraz Norwegii. Zaczęła też tracić swój typowo militarny charakter. Oprócz MILNET-u czyli sieci do celów obronnych, powstała sieć ARPANET – służąca do celów edukacyjnych i naukowych. Obecna nazwa sieci INTERNET powstała jako zbitka dwóch wyrazów z języka angielskiego: interconnection (połączenie) oraz network (sieć komputerowa) i po raz pierwszy pojawiła się w 1974 roku. Kolejne lata to lawinowy wzrost przyłączanych nowych węzłów. Dlatego Internet nazywany jest siecią sieci, łączy on bowiem komputery na całym świecie w jedną sieć globalną.

W Polsce Internet pojawił się stosunkowo późno, bo dopiero w 1990 roku i początkowo, podobnie jak w USA, dostępny był jedynie w ośrodkach akademickich. W 1996 r. TP S.A. jako pierwsza firma na świecie wprowadziła powszechny dostęp do Internetu poprzez linie telefoniczne. Stał się on nowym sposobem na komunikowanie się. Ten sposób komunikacji i edukacji stał się priorytetem działań edukacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej, które zwróciło uwagę na konieczność przygotowania uczniów do życia w globalnym społeczeństwie informacji, usprawnienia komunikacji w systemie oświaty, działania na rzecz wyrównywania szans młodzieży z małych i oddalonych od centrów kulturowych miejscowości oraz podjęcia działań inicjujących dalszy rozwój edukacji informatycznej, a w szczególności upowszechnienie dostępu do Internetu. W celu realizacji tych zamierzeń postanowiło wspomóc szkoły między innymi poprzez

wyposażanie szkolnych pracowni internetowych. W 1994 roku ruszył program „Internet dla Szkół”, w 1998 roku program „Internet w każdej gminie i gimnazjum”, od kwietnia 2001 roku firma Intel przy wsparciu firmy Microsoft uruchomiła program „Nauczanie ku Przyszłości”

Pierwsze internetowe łącze analogowe zostało uruchomione 26 września 1990 r. i miało ono prędkość 9600 bit/sek. Pierwsza transmisja internetowa w Polsce miała miejsce w listopadzie 1990 roku i jest związana z osobą dr. Grzegorza Poloka z Instytutu Fizyki Jądrowej (IFJ) PAN w Krakowie, który ściśle współpracował z CERN (Międzynarodowy Ośrodek Badań Jądrowych) w Genewie. Internet w Polsce dostępny jest oficjalnie od 20 grudnia 1991 roku.

1.2 Internet jako źródło informacji

Należy podkreślić, że Internet jako narzędzie multimedialne pozwala integrować wszelkie media, dostarczać informacji w postaci kodu słownego, obrazowego, dźwiękowego i działaniowego, a tym samym uaktywniać równocześnie kilka zmysłów uczącego się. Prowadzi to więc do kompleksowego zastosowania jednocześnie wszystkich dotychczasowych mediów, co sprawia, że proces postrzegania, poznawania, dekodowania i generowania staje się bardziej interesujący i zindywidualizowany. Technika komputerowa poprzez wielotorowość swego przekazu wzmacnia proces dydaktyczny zarówno u uczniów, którzy preferują teksty pisane, jak i u uczniów pracujących chętniej z tekstami słuchanymi. Zaletą tego źródła jest również ogólna dostępność i aktualność tekstów, nagrań dźwiękowych, zdjęć itp. Przeszukując zasoby sieci, można znaleźć wiele stron o interesującej tematyce, istnieje możliwość samodzielnej selekcji, analizy i oceny. Poprzez takie działania uczący się nie tylko zdobywa i utrwala nowe wiadomości lub umiejętności, ale rozwija swoją zdolność właściwego poszukiwania i odbioru informacji, a także ich zastosowania. Dzięki programom multimedialnym, grom i zabawom edukacyjnym, które można znaleźć w Internecie, samodzielna nauka przestaje być nudnym obowiązkiem, a uczący się stopniowo przejmuje odpowiedzialność za swój proces edukacyjny, dążąc tym samym do autonomii. Dzięki komputerowi mamy możliwość pracy w odpowiednim dla nas tempie i wyboru ćwiczeń stosownie do własnych potrzeb, a po zakończeniu pracy z programem można przeanalizować błędy i wykonać ćwiczenie ponownie, mamy różnego rodzaju pomoce, z których może skorzystać w trakcie rozwiązywania zadań, błędne odpowiedzi można komentować i opatrywać wskazówkami celem ewentualnej korekty.

Do negatywnych elementów pracy z programami komputerowymi wymienia się brak naturalnej komunikacji, przypadkowość udzielonej odpowiedzi oraz fakt, że nie zawsze udaje się przewidzieć w programie wszystkie możliwe poprawne rozwiązania.

Strony WWW jako źródło pozyskiwania informacji mogą być wykorzystywane nie tylko przez uczniów, ale w dużej mierze mają one służyć nauczającym. Współczesny nauczyciel powinien wychodzić poza standardy nauczania, nieustannie wzbogacać i urozmaicać treści kształcenia, metody i formy pracy. Szczególnie pomocne okazują się tu serwisy edukacyjne, które dostarczają nauczycielom materiałów metodycznych, scenariuszy lekcji, artykułów przeznaczonych dla uczniów i nauczycieli, porad prawnych, jak również oferują fachową pomoc z zakresu dydaktyki i wychowania szkolnego. Dzięki takim portalom i serwisom z zakresu języków obcych istnieje możliwość

kontaktowania się między sobą, wymiany poglądów i doświadczeń oraz ciągłego doskonalenia swoich kompetencji.

Do grupy językowych stron edukacyjnych należą także strony wydawnictw językowych. Program wydawniczy obejmuje zwykle serie podręczników, słowniki jedno- lub dwujęzyczne, gramatyki, przewodniki, kursy z kasetami audio lub video, płyty CD, rozmówki i inne materiały uzupełniające lub wspomagające pracę z konkretnym podręcznikiem, jak również przeznaczone do samodzielnej nauki języków obcych.

1.3 Internet jako środek komunikacji i kreatywności

Jednym z podstawowych celów nauczania i uczenia się języków obcych jest komunikacja między ludźmi, bezpośrednia lub za pośrednictwem środków technicznych. W wirtualnym świecie nie liczy się pozycja społeczna, wiek ani wygląd, a anonimowość sprawia, że można się tam dobrze bawić i zapomnieć o codzienności. Uczniowie o sprecyzowanych zainteresowaniach poszukują wręcz współrozmówców, by wymieniać poglądy i doświadczenia dotyczące ważnego dla nich tematu. Czynią to często w języku obcym, gdzie rozwijając swoje hobby, uczą się jednocześnie języka. Prywatna i dwustronna komunikacja poprzez pocztę elektroniczną. Wymiana emaili przypomina swoją formą korespondencję listowną, z tym że przekaz drogą elektroniczną następuje znacznie szybciej. Wielu uczniów poszukuje swoich rówieśników za granicą, po to by prowadzić z nimi korespondencję i poprzez to doskonalić swoje kompetencje językowe, by lepiej poznać kulturę i zwyczaje danego kraju. Sieć Internet stwarza możliwość stosunkowo szybkiego publikowania tekstów, zdjęć, nagrań dźwiękowych na skalę globalną. Tworzenie stron WWW w języku obcym staje się interesującym zadaniem i wyzwaniem dla uczniów, którzy podejmując się tego zadania, łączą znajomości językowe i informatyczne z wiedzą z innych przedmiotów. Możliwość zaprezentowania siebie, swoich zainteresowań, pomysłów przed całym światem działa z pewnością motywująco na ucznia. Od strony językowej możliwości są praktycznie nieograniczone, a publikacje szkolne mają często formę projektu online przeprowadzanego przez grupę uczących się. Być może jeden nauczyciel opracuje ze swoją grupą wiersze, inny bajki, ktoś jeszcze inny zagłębi się w temat historyczny czy krajoznawczy. Wszystko zależy od poziomu znajomości języka i stopnia autonomii uczniów. „Dostęp do komputera i Internetu, połączony z wprowadzeniem nowych technologii w nauczaniu, sprzyjają zmianie postaw ucznia i nauczyciela i prowadzą do wzajemnej współpracy i partnerstwa” (L. Szypielewicz 2000: 37), co zarazem wymusza dostosowanie swoich technik i metod nauczania do najnowszych tendencji metodycznych proponowanych w podręcznikach do nauki języków obcych, często powiązanych z platformami edukacyjnymi.

Najważniejszym dokumentem reformy są „Podstawy programowe”, w których jest mowa o tak zwanych kompetencjach kluczowych, czyli takich, które uczeń powinien opanować na danym etapie nauki. Kompetencje te powinny być w nim rozwijane na wszystkich przedmiotach. Jedną z takich kluczowych kompetencji jest zdolność poszukiwania informacji z różnych źródeł. Należy na to zwrócić szczególną uwagę podczas realizacji procesu dydaktycznego w obecnej szkole, gdzie nauczyciele muszą stwarzać uczniom możliwości nabywania tej kompetencji właściwie w każdym momencie jego obecności w szkole, we wszystkich aspektach swojej działalności.

Nie ulega wątpliwości, że nauczyciel, planując pracę z Internetem oraz zamierzając zastosować go w procesie dydaktycznym, sam powinien zapoznać się z podstawowymi zasadami pracy z hipertekstem oraz z obsługą Internetu. Przede wszystkim powinien umieć biegle poruszać się po stronach internetowych - przechodzić pomiędzy stronami, wracać do stron poprzednich, wyszukiwać potrzebne informacje, zapisywać adresy stron, fragmenty stron lub całe strony w komputerze, edytować i modyfikować strony lub ich części, pobierać pliki, a w razie konieczności je rozpakowywać i uruchamiać aplikacje, powinien również umieć posługiwać się pocztą elektroniczną oraz listami dyskusyjnymi. Dobrze byłoby, aby posiadał umiejętność tworzenia stron WWW i publikowania ich w Internecie. Tylko w nielicznych przypadkach strona internetowa nadaje się w całości do powielenia i rozdania uczniom na lekcji bez wcześniejszego przygotowania. Komputer traktuje się w procesie dydaktycznym jako bodziec dyskusji, krytycznego myślenia, pisania i językowych interakcji interpersonalnych, stwarza możliwość uczestniczenia w projektach międzyszkolnych i międzynarodowych, utrzymywania kontaktów z internautami różnych krajów, prezentacji własnych poglądów i przemyśleń w dyskusjach z osobami o podobnych zainteresowaniach.

Poza tym sieć Internet pozwala poza tym wszystkim wzbogacać wiedzę. Komputer jest często partnerem w rozmowie na podstawie zestawu wcześniej zaprogramowanych odpowiedzi. Można również stosować symulacje sytuacyjne, czyli przyswajanie języka obcego poprzez reprodukcję sytuacji (np. zarządzanie fabryką, krajem, zakupy itd.). Komputer jest też narzędziem w celu wyszukania informacji przy użyciu bazy danych czy innych źródeł informacji, np. słowniki, encyklopedie czy konkordancje, poczta elektroniczna.

Wielu ma jednak jeszcze obawę przed wykorzystywaniem komputerów, co jest konsekwencją motywacji negatywnej. Zauważa się czasami brak akceptacji uczących się do zmiany modelu nauczania, gdyż uczący się narzekają na brak poczucia współpracy w grupie, złośliwość rzeczy martwych. Wówczas komputer staje się źródłem niepowodzeń językowych.

Korzystając z Internetu, nauczyciel doskonali swoje strategie, np. strategię organizacyjną (zorganizowanie pracy w grupach), strategię kognitywną (wybór informacji), strategię intelektualną (zastosowanie informacji). Uczeń również rozwija pewne strategie uczenia się, jak: strategia pamięci, strategie kognitywne, strategie metakognitywne (zastosowanie informacji), strategie kompensacyjne (por. W. Litwin 2000: 34, L. Szypliewicz 2000: 38–39).

2. Możliwości dydaktyczno-metodyczne platformy wsipnet.pl w nauczaniu języka niemieckiego – przykłady praktyczne

Platformy edukacyjne są systemami komputerowymi pozwalającymi organizować i wspomagać nauczanie przez Internet. Określamy je także skrótem LMS (ang. Learning Management System). Gromadzenie materiałów dydaktycznych, ich organizowanie i udostępnianie odbiorcom przez Internet to podstawowe zadania tych systemów (por. M. Tomczyk-Jadach 2001).

Uczniowie mogą z platformy pobierać przeznaczone dla nich materiały, wykonywać ćwiczenia i zgłaszać swoje rozwiązania. Nauczyciele mają wgląd w informacje o pracy uczniów i jego rozwiązania – może więc je ocenić lub skomentować.

Typowa platforma jest systemem sieciowym. Na wybranym komputerze – serwerze – jest zainstalowane oprogramowanie, które pozwala gromadzić, tworzyć i udostępniać materiały edukacyjne.

Fundamentem serwisu jest baza danych, w której zgromadzone są wszystkie informacje przechowywane na platformie: materiały dydaktyczne, dane o uczestnikach, ich oceny i wpisy. Informacje zgromadzone w bazie platformy mają być udostępniane przez Internet.

System zarządzania treścią to kolejny składnik platformy umożliwiający generowanie nowych treści, np. opisanie problemu czy zadania przez nauczyciela i umieszczenie ich na stronie dostępnej dla uczestników kursu. Nauczyciel nie pisze takiej strony bezpośrednio, lecz wpisuje lub wkleja odpowiednią treść w udostępniony mu przez platformę formularz. System zarządzania treścią dba, by wprowadzone dane trafiły bezpiecznie do bazy, a następnie zostały odnalezione przez procedurę generującą stronę prezentowaną uczestnikom kursu. Dodatkowo system pilnuje, by tworzone dane i modyfikacje dokonywane przez różne osoby nie kolidowały ze sobą, nawet, jeśli dotyczą tych samych danych. Użytkownicy platformy kontaktują się z nią poprzez Internet za pomocą przeglądarki internetowej, logując się po wpisaniu adresu platformy (por. C. Jones 1986, M. Kurek 2004).

Autorzy i nauczyciele kursów mogą tworzyć i włączać do swojego kursu nowe materiały, ćwiczenia i inne obiekty. Mogą także zarządzać uczestnikami swojego kursu — określać zasady zapisu, formować grupy uczestników, określać czasy realizacji zadań. Mają także wgląd w informacje o ich aktywności — logowaniu na platformie, pobieraniu materiałów, wykonywaniu ćwiczeń i nadsyłaniu rozwiązań. Mogą oglądać i oceniać nadesłane rozwiązania. Z racji przysługujących im uprawnień, autorzy i nauczyciele widzą elementy kursu niedostępne dla zwykłych uczestników, tj. ikony pozwalające na edycję, dodawanie i usuwanie, zasobów, pełny system plików oraz innych zasobów kursu. Uczniowie mogą pracować z elektroniczną wersją podręczników i zeszytów ćwiczeń lub uczyć się z pomocą interaktywnych gier, dzięki czemu w atrakcyjny sposób poznają i utrwalają obowiązujący w szkole materiał. Z platformy może korzystać każdy zarejestrowany nauczyciel, a uczniowie uzyskują dostęp do WSiPnetu po krótkiej rejestracji i aktywacji kodu dołączanego do papierowych zeszytów ćwiczeń i podręczników WSiP. Uczniowie gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych mogą kupić kody aktywacyjne bez publikacji papierowych w sklepie internetowym.

Po zarejestrowaniu się w serwisie mamy również dostęp do materiałów dydaktycznych, diagnoz i gotowych scenariuszy lekcji, możliwość korzystania z internetowych produktów WSiP, członkostwo w przedmiotowych klubach nauczyciela, zestaw narzędzi diagnostycznych, monitorujących osiągnięcia uczniów w odniesieniu do wymagań podstawy programowej. Korzystanie z platformy WSiPnet to bezpośrednia praca z klasą bądź pojedynczymi uczniami. Można zakładać klasy, zapisywać do nich uczniów oraz wybierać zeszyty ćwiczeń i podręczniki WSiP, z którymi chcesz pracować online. Platforma daje możliwość zadawania pracy uczniom, przeglądania materiałów, pobierania gotowych sprawdzianów i przygotowuje raport z rozwiązanych przez uczniów zadań.

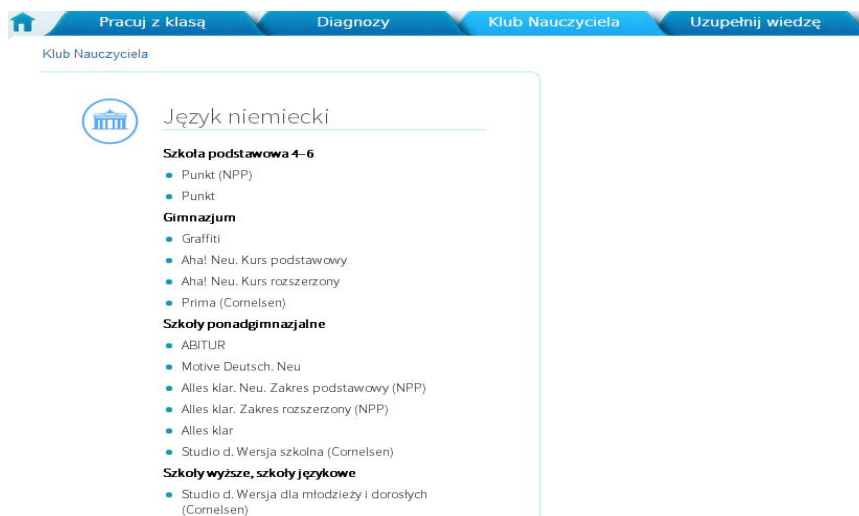

Rysunek 1. Serwis WSiPnet.pl – pierwsze kroki

Uczestnicy kursów, w zależności od programu, mogą zapisać się na niego samodzielnie lub oczekiwać na zapisanie przez administratora lub nauczyciela. Po wejściu do kursu uczestnik widzi te elementy, które udostępnił (otworzył) mu nauczyciel. Inne elementy mogą być dla niego ukryte na stałe (elementy związane z administrowaniem kursem) lub czasowo (zadania przeznaczone na potem lub jeszcze w trakcie tworzenia). Uczestnik może oglądać udostępnione materiały, wykonywać aktualnie dostępne ćwiczenia. Jego prace mogą być oceniane automatycznie lub przez nauczyciela, a użytkownik widzi tego efekty. Istnieje także kilka rodzajów ćwiczeń, w których uczestnik współtworzy zawartość wraz z innymi — wtedy on także staje się współautorem kursu

WSiPnet.pl to interaktywna platforma internetowa, udostępniająca nowoczesne rozwiązania edukacyjne dla nauczycieli i uczniów na wszystkich poziomach nauczania. Z WSiPnetem można pracować w dogodnym dla siebie miejscu, wystarczy mieć dostęp do Internetu. WSiPnet.pl jest integralną częścią publikacji wydawanych przez WSiP.

Rysunek 2. Serwis WSiPnet.pl – prezentacja możliwości pracy z podręcznikami do nauki języka niemieckiego na różnych poziomach

Platforma WSiPnet oferuje Nauczycielom w szczególności możliwość tworzenia klas i zarządzania nimi, komunikacji z uczniami znajdującymi się w klasie danego nauczyciela, wysyłania gotowych zestawów zadań przed kartkówką i przed sprawdzianem, dostępu do zestawień określanych jako wyniki klas, tj. tabel z wynikami zadań rozwiązywanych przez Uczniów w elektronicznych zeszytach ćwiczeń lub innych materiałach dostępnych na Platformie WSiPnet, korzystania z innych usług świadczonych w ramach Platformy WSiPnet usprawniających pracę nauczycieli i wspomagających proces dydaktyczny.

Klub Nauczyciela – serwis związany z jednym lub kilkoma przedmiotami nauczania, przeznaczony dla Nauczycieli korzystających z podręczników WSiP.

Proces nauczania wzbogacają niewątpliwie zasoby umieszczone w Klubie Nauczyciela: materiały edukacyjne, w szczególności dokumentacja nauczyciela, testy, sprawdziany, scenariusze lekcji, animacje, nagrania dźwiękowe, aplikacje i inne materiały.

Miejscem do bezpośredniej wymiany materiałów edukacyjnych oraz innych informacji natury zawodowej pomiędzy nauczycielami są fankluby. Nauczyciel, który ma dostęp do danego Klubu Nauczyciela, ma też wolny dostęp do Fanklubu.

Materiały dydaktyczne gromadzone na platformie mogą być tworzone w innych systemach i gotowe przesyłane na platformę. Wiele platform dysponuje własnymi edytorami tekstów, grafiki, stron internetowych — można z nich korzystać, co pozwala na tworzenie materiałów dydaktycznych bezpośrednio na platformie. Każda platforma ma zwykle własny zestaw narzędzi do generowania różnorodnych ćwiczeń i aktywności dla uczących się. Dzięki nim można tworzyć na platformie różnorodne testy, quizy, konkursy lub inne zadania językowe.

The screenshot displays the 'Zadane prace' (Assigned work) section of the WSiPnet.pl website. It is organized into several categories:

- Zadaj zadania** (Assign tasks): A dropdown menu showing 'Motiv 1 – Landschaften und Orte', 'Motiv 2 – Menschen und Beziehungen', 'Motiv 3 – Aussehen und Trends', and 'Motiv 4 – Körper und Geist' (selected).
- przed Kartkówką** (before flashcard): A list of tasks with titles like 'Was fehlt dir?', 'Gute Besserung!', 'Gegen Körper und Geist', and 'Tu et was, um fit zu bleiben!', each with a 'Zadaj' (Assign) button.
- przed Sprawdzianem** (before test): A list of tests, including 'Sprawdzian 4', with a 'Zadaj' button.
- Sprawdziany do pobrania** (Tests for download): A list of tests, including 'Sprawdzian 4', with a 'Pobierz' (Download) button.

Below the 'Motiv 4' dropdown, there is a detailed list of tasks and exercises, each with a 'Podgląd' (Preview) button:

1.	Was fehlt dir?	Podgląd
2.	Gute Besserung!	Podgląd
3.	Gegen Körper und Geist	Podgląd
4.	Tu et was, um fit zu bleiben!	Podgląd
	Zwischenschritt	Podgląd
	Aktiver Wortschatz	Podgląd
	Test	Podgląd
T	Trening 13 Was fehlt dir?	Podgląd
T	Trening 14 Gute Besserung!	Podgląd
T	Trening 15 Gegen Körper und Geist	Podgląd
T	Trening 16 Tu et was, um fit zu bleiben!	Podgląd

At the bottom, there are additional categories: 'Extras – Feste und Traditionen' and 'Grammatik'.

Rysunek 3. Serwis WSiPnet.pl – prezentacja rozdziału 4. z podręcznika „Motive 2”

Serwis umożliwia nauczycielom zadawanie prac domowych, wysyłanie do uczniów gotowych zestawów ćwiczeń przygotowujących do kartkówek, sprawdzianów lub egzaminów, dostęp do testów i sprawdzianów do pobrania. WSiPnet automatycznie sprawdza wszystkie wykonane zadania i generuje przejrzyste raporty, ułatwiające analizę postępów i diagnozę uczniów.

Poniższe wybiórcze przykłady prezentują realizację dydaktyczno-metodyczną jednej jednostki lekcyjnej z podręcznika „Motive 2”, którą można bardzo sprawnie i atrakcyjnie przedstawić uczniom, rozwijając wiele sprawności językowych z wykorzystaniem: tekstu pisanego, tekstu słuchanego, ilustracji, sytuacji, sekwencji gramatyczno-leksykalnych itp. Platforma internetowa wsip.net.pl ułatwia również nauczycielom realizację celów lekcji i wprowadzania elementów oceniania kształtującego, co pozytywnie wpływa na proces motywacji uczniów.

3. Gegen Körper und Geist 1 z 15

Podczas tej lekcji nauczysz się:

- nazywać rodzaje uzależnień i nałogów,
- rozmawiać o problemach związanych z uzależnieniami i nałogami,
- mówić o zagrożeniu narkomanią,
- tworzyć i stosować zdania okolicznikowe przyzwolenia ze spójnikami **trotzdem** oraz **obwohl**.

18 Welche Sucharten kommen unter den Jugendlichen von heute vor? Sieh dir die Zeichnungen an und ordne ihnen die Bildunterschriften zu.
Z jakimi rodzajami uzależnień zmagają się dzisiejsza młodzież? Spójrz na ilustracje i przyporządkuj im odpowiednie podpisy. Trzy nazwy uzależnień podano dodatkowo.

?

Fernsehsucht   Alkoholsucht   Magersucht

Arbeitssucht

Nikotinsucht

Kaufsucht

Rysunek 4. Cele lekcji „Gegen Körper und Geist” według podręcznika „Motive 2”

wsipnet.pl   Zadaj pytanie   Pomoc   Wyloguj

Motive DEUTSCH   Motiv 4 – Körper und Geist

3. Gegen Körper und Geist 2 z 15

19 Was sind Fernsehsucht, Nikotinsucht, Arbeitssucht, Kaufsucht? Versuche, diese Begriffe zu erklären.
Czym jest uzależnienie od telewizji, nikotyny, pracy, zakupów? Spróbuj wyjaśnić te pojęcia.

- ▶ Arbeitssüchtig wird man, wenn ...
- ▶ Von Kaufsucht spricht man, wenn ...
- ▶ Bei Nikotinsucht ist man nach (D.) ... süchtig.
- ▶ Fernseh süchtig ist man, wenn ...

MERK DIR!

▶ **werden** (stawać się)

ich werde	wir werden
du wirst	ihr werdet
er / sie / es wird	sie / Sie werden

→ Ü36

Rysunek 5. Rodzaje uzależnień i baza leksykalno-gramatyczna tej tematyki według podręcznika „Motive 2”

Poprzez kliknięcie na odpowiednie słowa możemy odsłuchać poprawną fonetyczną wymowę wyrazów potrzebnych do wypowiedzi na temat uzależnień od różnych rzeczy. Uczniowie uświadamiają sobie jednocześnie fakt, że słownictwo i zjawiska

gramatyczne są ze sobą ściśle związane przy realizacji zadań komunikatywnych i wyrażaniu swoich myśli na różne tematy.

3. Gegen Körper und Geist

26 Welche Folgen für junge Menschen können Süchte haben? Bilde Sätze und schreib sie ins Heft.
 Jakie konsekwencje dla młodzieży mogą mieć nałogi? Ukoń zdania i zapisz je w zeszytach. Podaj jeszcze inne argumenty.

Beispiel:
 ► Wenn man zu viel Zeit im Internet verbringt, verpasst man im realen Leben viel.

- ► die Kontrolle über sein eigenes Leben verlieren
- ► die Gesundheit ruinieren
- ► Geld verschwenden / verlieren
- ► stinken
- ► unattraktiv aussehen / wirken
- ► Freunde / Beziehungen verlieren
- ► Probleme mit dem Gesetz bekommen / mit dem Gesetz in Konflikt geraten
- ► sich mit ernststen Krankheiten anstecken können
- ...

Rysunek 6. Rozwijanie sprawności mówienia z zakresu „Konsekwencje nałogów” wraz ze strukturami gramatyczno-leksykalnymi według podręcznika „Motive 2”

27 **AB1 Sieh dir die Fotos an.**
 Na lekcję języka niemieckiego przygotowujesz prezentację w ramach szkolnej kampanii antynikotynowej. Które z tych plakatów wykorzystasz do jej przygotowania?

- Wybierz jeden plakat i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Pytania w zestawie egzaminującego:

1. Warum greifen Jugendliche zu Zigaretten?
2. Welche Gefahren sind mit dem Alkohol- und Drogenkonsum verbunden? Warum?
3. „Dazugehören-Wollen“ ist für die Jugendlichen wichtig. Warum?
4. Mit 15 Jahren haben viele Jugendliche ihre erste Zigarette geraucht. Stimmt du dieser Meinung zu?

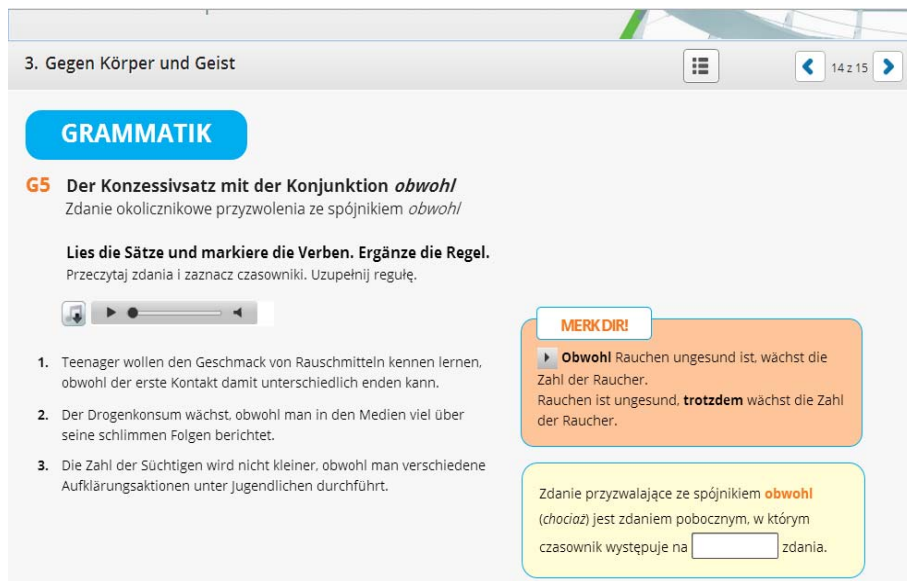

Rysunek 7. Przygotowanie do matury ustnej z zakresu zdrowy styl życia według podręcznika „Motive 2”

Platforma wsip.net.pl kładzie duży nacisk na rozwijanie wszystkich sprawności językowych i z praktyki dydaktycznej wynika, że można za jej pomocą dobrze przygotować uczniów do matury z języka niemieckiego, do studiów na filologii germańskiej i do funkcjonowania w środowisku niemieckojęzycznym.

Powyższe ćwiczenie (Rys. 7) jest typowym zadaniem na maturze ustnej z języka obcego i przygotowuje do aktywnego uczestnictwa w językowych interakcjach inter-

personalnych. Uczeń musi wybrać z 2 lub 3 propozycji jedną opcję, a pozostałe odrzucić zgodnie z poleceniem w zadaniu. Należy się tu wykazać znajomością środków gramatyczno-leksykalnych służących do argumentacji dokonanego wyboru. Platforma wsipnet.pl bardzo dobrze spełnia swoje zadania w tym względzie.

3. Gegen Körper und Geist

GRAMMATIK

G5 Der Konzessivsatz mit der Konjunktion *obwohl*
Zdanie okolicznikowe przyzwolenia ze spójnikiem *obwohl*

Lies die Sätze und markiere die Verben. Ergänze die Regel.
Przeczytaj zdania i zaznacz czasowniki. Uzupełnij regułę.

1. Teenager wollen den Geschmack von Rauschmitteln kennen lernen, obwohl der erste Kontakt damit unterschiedlich enden kann.

2. Der Drogenkonsum wächst, obwohl man in den Medien viel über seine schlimmen Folgen berichtet.

3. Die Zahl der Süchtigen wird nicht kleiner, obwohl man verschiedene Aufklärungsaktionen unter Jugendlichen durchführt.

MERK DIR!

► **Obwohl** Rauchen ungesund ist, wächst die Zahl der Raucher.
Rauchen ist ungesund, **trotzdem** wächst die Zahl der Raucher.

Zdanie przyszwajające ze spójnikiem **obwohl** (*chociaż*) jest zdaniem pobocznym, w którym czasownik występuje na [ ] zdania.

Rysunek 8. Sekwencja gramatyczna z zakresu zdań okolicznikowych przyzwolenia według podręcznika „Motive 2”

Należy również podkreślić, że na platformie internetowej wsip.net.pl nie brakuje również ćwiczeń z zakresu fonetyki i gramatyki, co pozwala na systematyczne kształtowanie umiejętności i sprawności z tych zakresów.

3. Podsumowanie i wnioski

Reasumując, należy skonstatować, że Internet stał się wszechstronnym medium wykorzystywanym niemalże w każdej dziedzinie życia. Ogólna dostępność komputerów z łączem internetowym i anonimowość w sieci sprawiają, iż wpływa to znacznie na zainteresowania młodzieży, budzi poczucie przynależności informacyjnej oraz rozwija swobodną komunikację. W zależności od zainteresowań uczniów i nauczycieli można wykorzystywać strony internetowe na lekcjach języków obcych na różne sposoby. Powstające serwisy edukacyjne wzmacniają pozycję Internetu jako bogatego źródła informacji i nieograniczonej pomocy w procesie glottodydaktycznym. Pamiętajmy, że obecnie właściwie wszyscy uczniowie mają swobodny dostęp do komputerów i potrafią z nich korzystać, dlatego należy dołączyć do grona nauczycieli, stosujących nowoczesne metody, korzystając ze współczesnych źródeł informacji i promując innowacyjne metody w ramach lekcji języków obcych.

Do podstawowych celów, stojących przed wykorzystaniem komputerów jako narzędzi edukacyjnych, należy rozwijanie i kształtowanie u uczniów sprawności języko-

wych, umiejętności rozumowego poznania, krytycznego myślenia przez analogię, ujmowania wszystkiego w kategoriach interdyscyplinarnych, stymulowanie do myślenia twórczego i współdziałania w grupie przy rozwiązywaniu określonych projektów dydaktycznych.

Na wyjątkowość dydaktyczną komputera rzutuje fakt, iż jest to jedyne istniejące narzędzie, którego możliwości mogą być pomnażane w sieci, stanowiącej tym samym rozszerzenie naszych możliwości kognitywnych. To właśnie sieci komputerowe, umiejętnie wykorzystywane do celów edukacyjnych, stanowią środowisko świadomego uczenia się i przyczyniają się do wzmocnienia procesu interioryzacji. Uczeń sprawnie poruszający się w takim środowisku będzie traktował je jako klucz do rozwoju osobistego, otwarcie się na świat i innowacyjność w działaniu, które wymaga zdobywania wciąż nowych informacji. Uczniowie mają też możliwość analizy uzyskanych informacji. Internet to idealne narzędzie do wspierania inklinacji osobistych w edukacji ustawicznej. Komputer, zgodnie ze swoimi możliwościami, może nie tylko eksponować programy do opanowania wiedzy i wspierać go ilustracjami, ale także generować sekwencje informacji, sprawdzać stan przyswojenia i zrozumienie pewnej partii wiedzy, określać sposób uczenia się, jego ewaluacji i gromadzić potrzebne informacje w procesie kształcenia. Internet daje nam do dyspozycji wiele form samokształcenia, które z pewnością będą się dynamicznie rozszerzać i wzbogacać. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że komputery i sieć Internet nie mają zastąpić dotychczasowych sprawdzonych form uczenia się i nauczania, lecz je rozsądnie wzbogacać i przyczyniać się do wzrostu ich efektywności.

Bibliografia

- Ahmad, K./ G. Corbett/ M. Rogers/ R. Sussex (1985), *Computers, Language Learning and Language Teaching*. Cambridge.
- Bigaj, J. (2005), *Wykorzystanie Internetu i multimediów w nauczaniu języka niemieckiego*, (w:) *Języki Obce w Szkole* 3/2005. 86–89.
- Fortescue, J. (1987), *Using Computers in the Language Classroom*. Harlow.
- Gajek, E. (2002), *Komputery w nauczaniu języków obcych*. Warszawa.
- Jones, C. (1986), *It's Not So Much the Program, More What You Can With It: The Importance of Methodology in CALL*, (w:) *System* 14/2. 171–178.
- Kenning, M.J./ I.M. Kenning (1983), *An Introduction to the Computer Assisted Language Learning*. Oxford.
- Kurek, M. (2004), *Webquests – projekty internetowe na lekcjach języka angielskiego*, (w:) *Języki Obce w Szkole* 2/2004. 72–76.
- Litwin, W. (2000), *Komputer w nauczaniu języków obcych*, (w:) *Języki Obce w Szkole* 5/2000. 32–37.
- Markowski, A. (2002), *Słownik poprawnej polszczyzny*. Warszawa.
- Neuman, I. (2001), *Internet w nauczaniu języka niemieckiego*, (w:) *Języki Obce w Szkole* 4/2001. 43–44
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2002 r. Nr 51, poz. 458).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, opublikowanego w dniu 15 stycznia 2009 r. w Dzienniku Ustaw Nr 4, poz. 17.*
- Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz sposobu przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.), w tym w szczególności w rozporządzeniu z 25 kwietnia 2013 r. zmieniającym powyższe rozporządzenie (Dz.U. z 2013 r., poz. 520).*
- Rösler, D./ E. Tschirner (2002), *Neue Medien und Deutsch als Fremdsprache. Viele Fragen und ein Aufruf zur Diskussion*, (w:) DaF 2002/3. 144–155.
- Swan, M./ C. Walter (1990), *The New Cambridge English Course 2 – Teacher's book*. Cambridge.
- Szypielewicz, L. (2000), *Internet jako płaszczyzna współpracy nauczyciela i ucznia*, (w:) Języki Obce w Szkole 5/2000. 37–40.
- Tomczyk-Jadach, M. (2001), *Wykorzystanie technologii komputerowej i informacyjnej w pracy nauczyciela języka rosyjskiego*, (w:) Języki Obce w Szkole 4/2001. 38–40.